Ч. 206. Чернівцї, середа 17. (29.) вересня 1897 року. Рочник XIII.

ЧАСОПИСЬ для руских родин.
Виходить щодня кромі днїв по недїлях і сьвятах.

БУКОВИНА

Редакция і адміністрация в Чернівцях ул. Петровича ч. 2.
Передплата 10 зр.

З'їзд руско-українськоі радикальноі партиі.

В числї 161-ім „Буковини“ з нагоди приступленя посла Яросевича до социяльних демократів ми писали про руских соц. демократів. В чч. 196. і 197. „Буковини“ здали ми справу з конґресу польских социяльних демократів у Львові. Ті наші справозданя треба пригадати собі, аби знати, яка звязь є поміж чужими социяльними демократами, а нашими радикалами, котрі недавно мали свій з'їзд. З того з'їзду здамо коротко справу.

В сали „Дому робітничого“ у Львові відбув ся на днях 19-го і 20-го вересня с. р. VI. з'їзд делеґатів руско-українськоі радикальноі партиі. В з'їздзї взяло участь 103 делеґатів, репрезентуючих 23 повітів, а також 34 гостий, що прибули з ріжних сторін Галичини. Між учасниками було богато селян.

По отвореню зібраня д-ром Ів. Франком вибрано президию і секретарів на два дни. Перед приступленем до порядку дневного повитав зібраних делеґат социяльних демократів Микола Ганкевич і запевнив, що оба сторонництва, то є социялїсти і рускі радикали, мають одні і ті самі ідеї і остаточні цїли, оперті на економічній теориї Маркса і Енґельса.

Першою точкою нарад були справозданя делеґатів о розвою радикального руху на провінциї. Та хоч в роли справоздавців виступила спора громада делеґатів з ріжних сторін краю, про властивий радикальний рух можна було від них дізнатись як найменьше. Предметом справоздань були найбільше послїдні вибори. Радикалїзм запустив корінє найглубше в Коломийщинї, Збаражчинї та в Перемишльщинї, звідки переносить ся і на многі иньші округи. Але ті обяви радикального руху носять на собі ніху спорадичности, і залежать виключно від особи сего або того діяча, котрий часто на цїлу охрестність цїлим рухом займає ся. Так отже показуєсь, що Коломийщина (справ. др. Трильовский) ще найлїпше з'орґанізована. Є там полїтичне товариство „Народна Воля“ в Коломиї з 723 членами і звідтам розходять ся „Народні Спільки,“ котрих є в Коломийщинї 4, Городенщинї 11, Товмаччинї 4, Снятинщинї 6 а Станїславщинї 1. При виборах до ради державної мали радикали против себе обі сконсолїдовані партиі, але вийшло так, що в обох куриях голосували за радикальним кандидатом. Супроти сеї консолїдациї належало би радикалам заняти відпорне становище, особливо зі згляду на полїтичну тактику москвофілів, котрі нарікають хитро на галицкі порядки та раді би Галичину перемінити в московску ґубернію.

В Збаражчинї, як запевняв міщанин Шміґельский, радикальний рух кріпшає. Радикали властиво причинили ся до сего, що „Подільска Рада“ скликала сеї зими віче, бо они навчили людий сходити ся на віча; радикали подали там до намістництва статут радикального товариства полїтичного „Хлопска Рада.“ Бесїдник говорив нераз 6 годин без перестанку на вічу, а дома мало й бував. При виборах були-б побіди по стороні радикалів, коби не насильства. За те ради громадскі вийшли після їх думки.

В Перемишльщинї (справ. П. Новаковский) закроює ся на борбу між рускою інтелїґенциєю а селянами — радикалами. Засновано там полїтичне товариство „Селяньску Раду,“ але хосен з него не великий, бо верховодить в нїй інтелїґенция. Замісць просьвіти ширить тота інтелїґенция темноту. Богато шкодять радикальному рухови „попівскі“ місиї, від котрих нарід ходить як би запоморочений. Але незадовго ради громадскі будуть в руках радикалів, в видїлї Селяньскої Ради засядуть радикали, а тодї і вся „робота“ піде скорше. З Перемишльщини розширив ся рух на Мостиске і Добромильске.

В Жовківщинї, Мостищинї і Сокальщинї ширить ся також радикальна ідея, хоч би й для того, що кандидував там др. Олїйник, та й провалив ся через нехіть із сторони інтелїґенциї і незрозуміне принципів радикальних. Винно сему найбільше попівство. Та мимо то скликували там часто віча, збори і наради, ширено ґазету „Громадский Голос“ і радикальні брошурки.

Городенщина після справозданя Льва Бачиньского також здобута для радикалів. З попами там нїхто не держить, бо они ворогами для народу. В тім меньше-більше дусї промовляли делеґати з Тернопільщини (Думка), Снятинщини (Людчак і Сандуляк), Дрогобиччини (Мельник), Товмач-

МОЇ ВАКАЦИЇ.

Нарис з житя еміґрантів,

Нестора Дмитрова.

Солодке слово — вакациї! Хто з нас не памятає тих милих ґімназияльних вакаций? В житю, коли вже чоловік починає практичною роботою занимати ся, нема й бесїди про вакациї того рода, як то колись давно — в часах молодечих мрій-надій.

Я спробував сего року урядити собі вакациї — і, надумавши ся, вхопив валїзку, купив тікет і подув до Йорктон в Ассинобої.

Зі мною їхали робітники на жнива до Neapawa — було їх кілька соток. Они їхали веселі і моторні, мов студенти на вакациї. По обох сторонах желїзної дороги фалювали поля пшеничні; десятками миль не побачиш нїчого більше, тілько широке море пшеничне. Денеде виринає біла хатка, мов-би стояла на сторожи того цїнного збіжа, котре мало нагодувати-накормити нарід божий.

Переїхали ми Манїтобу, переїхали і пшеничні лани; і вступили до Ассинобої, у край фалистий, покритий густїйше лїсами, поперетиманий ріками, потоками, яругами. Роскішна худоба, табуни коний скублять траву понад ріками і озерами. Потяг вє ся яругами, розганяє свистом і гуком товсті воли, величезні корови. Доїхав я вкінци до Йорктон, доїхав по 14 годинах на місце моїх вакаций.

Не думайте, що я вибрав ся до великого міста на вакациї! Надоїли менї вже ті великі міста — а впрочім і не знайде нїхто великого міста в Ассинобої. Кілька домів — кілька склепів, два млини, два готелї — от і цїле місто. Тихесенько ту в недїлю. Нарід відпочиває, як повсюди в недїлю в Америцї.

На другий день виїхав я однокінкою 25 миль на північ від Йорктон, до нашої кольонїї, що зве ся: Новий Ярослав. Безконечні степи, трави „в хлопа“ — оком не проглянеш. Худоба бродить в траві по черево. — Чия се худоба? питаєш ся. Далеко видно хату, коло хати низеньку стайню землею прикриту. Се фарма. Чим дальше на північ — тим більше лїса, тим менче орного поля.

От вже і наша кольонїя. Де мешкає Олекса Вархолик? питаю нашого чоловіка. „На 34. секциї — звідси ще 6 миль“ — повчив мене наш чоловік. Вже сонце клонило ся ік западови, як я заїхав на ту 34 секцию. В лїсї на маленькій луцї стоїть буда прикрита копицею сїна. Вхід до буди затарасований куфрами, і преріжними знарядами господарскими, на боцї стоїть ручниця, в буді в неладї пороскидана постїль; за будою стоїть величезний фармерский віз, а припняті до воза конї жують сїно. Анґлїйска кухня стоїть під голим небом. Курить ся з комина, — на кухни желїзний горщок. Варять стиранку з молоком на вечеру. Корова з телятком спочиває під дахом, подібним до бальдахиму — недалечко керниця — от і цїле початкове господарство.

— How do you do sir? *) — привитав я чоловіка.

— I am much better in this Countrie — thank you — aud you, vater, how do you do?**)

— Very well indeed, thank you.***)

— Але як ви, отсе, ту до нас трафили? Таж ми самі з-часта ще блудимо — запитав Олекса.

— Ну, ну — я не є такий ґрінор в Канадї, як ви, я вже старий канадиєць — відповів я жартуючи.

*) Як ся маєте, пане?
**) Я чую ся далеко лїпше в тій околици — дякую вам — але як ви ся маєте, отче?
***) Дякую — справдї дуже добре.

чини, Скалатщини, Підгаєччини (Собків), Самбірщини (Михас), Стрийщини (Дергало), Косівщини (Данилович, і иньші.

Основу тих справоздань член заряду партиї Вітик піддав подрібнїйшій розбірцї і рефлексиям і дійшов до того висновку, що в цїлій східній Галичинї, від Сяну по Збараж розлягає ся назва: радикальна партия. То не партия поодиноких людий, анї не партия Романчука або москвофілів, але орґанїзация велика, що має висші ідеали, партия, що радо стає до спільної борби і не лякає ся криміналів анї смерти. Рух раз розбуджений радикальною партиєю, не вдоволить ся самою галицкою Русию, — перейде границю до краю гнету і неволї і там стане до борби з московским Молохом.

На тім вичерпано першу точку порядку дневного. Предсїдатель др. Франко дякуючи делеґатам за справозданя зазначив від себе, що головним пропаґатором радикальної працї були надужитя властий і жандармів і взнїс оклик: „Най жиють наші вороги!“ — котрий присутні хором повторили.

Другою точкою проґрами з'їзду був реферат Юлїяна Бачиньского про „подїл Галичини“. Референт представивши національну борбу, що під правлїнем ґр. Баденього дійшла до фази крізису, заявив, що не є она нїчим неприродним, лиш вислїдком розвою культури і суспільно-економічних відносин. Гнет і визиск економічно слабшого народу повів за собою гнет і визиск полїтичний, відтак національний, а се довело до борби національної. Одиноким средством до полагодженя сеї національної вражди є надане полїтичної автономії австрийским народностям і надане власної орґанїзациї полїтичної поодиноким народностям з національними соймами на чолї. Федерация краю не доведе до цїли, бо в краєвих соймах повторила би ся та борба, яка кипить в центральнім парляментї. Завдяки нинїшній одноцїльности полїтичній східної і західної Галичини о всїх культурних потребах Русинів рішають Поляки, а кровавий гріш руского народу іде на самі польскі цїли, на підпиране польскої штуки і лїтератури, на підмогу польских институций наукових і видавництв а навіть на підпиране патріотичних польских манїфестаций; словом, Русини віддані тут Полякам майже на ласку і неласку. Розширене автономії Галичини віддало би Русинів під ще більшу власть самоволї Поляків над Русинами. Нема иньшої ради, лише адмінїстративно-полїтичний подїл Галичини, на східну руску і західну польску. Власна орґанїзация полїтична забезпечила би Русинам свобідний розвій культурний рускої народности, викликала би серед них одушевлене і скріпила би національну сьвідомість серед широких мас. Полїтично-національний рух з Галичини перекинув би ся легко і до Росиї і так весь руско-український народ в Галичинї, Буковинї, Угорщинї і Росиї станув би до бою за свої права.

М. Новаковский піддержав проєкт подїлу Галичини, виказуючи цифрами упослїджене під зглядом економічним східної частини краю супроти західної. Др. Данилович доказував, що радикали із социялїстичної точки погляду, хотячи усунути полїтичні і національні границї, не повинні вишукувати нових границь та забувати на більше важні дїла як загальне право голосованя. Вітик предкладав лише „зазначити,“ що радикали стоять за з'єдиненем в одно руского народу в Галичинї, Буковинї, Угорщинї і Росиї, але „домагане“ такого подїлу не може становити конечної цїли радикалів. Др. Трильовский уважав цїлу дискусию на тему подїлу Галичини злишною, бо радикали вже два роки тому рішили подїлити Галичину. Після виводів д-ра Франка, котрий також заявив ся за подїлом, зібране приняло резолюцию д-ра Даниловича, що радикали є з засади за віддїленем в адмінїстративній дорозї рускої частини краю і прилучене до неї Буковини та Угорскої Руси.

Наступив тепер реферат д-ра Даниловича о „примусових рільничих спілках і о громадскій господарцї“. Бесїдник доказує, що є необходимою річию не допустити до здїйсненя сего проєкту правительством. Проєкт сей є новою засїдкою на селян. В подібнім дусї промовляли ще М. Новаковский, др. Трильовский і Мельник. Вкінци принято таку резолюцию д-ра Даниловича: „З'їзд противить ся примусовим спілкам рільничим, бо з них мало би населене більше шкоди нїж пожитку. З'їзд домагає ся реорґанїзациї рад громадских і повітових, домагає ся загального права голосованя до рад громадских і повітових. В цїли економічного піддвигненя народу треба підпирати дїяльність приватних товариств, змагаючих до улїпшеня долї селян, як і до піднесеня їх просьвіти. Др. Трильовский долучив до тої резолюциї зазив, щоби як найбільше число селян брало участь в виборах до рад громадских і повітових, і, щоби видати популярну брошюрку о громадских справах.

Наступив реферат д-ра Франка о викупнї паньских ґрунтів для селян. Тим дїлом новинен заняти ся край. Викупивши паньскі землї, віддав би їх в аренду поодиноким селянам або громадам. Як би поробити з викуплених ґрунтів двайцяти-морґові парцелї, то повстало би тих парцель 110.000 або по 20 на громаду, з котрих дохід приніс би 35 мілїонів на заплату цїни купна. Проєкт сей назвав Вітик „хлополапством“ а на єго місце поставив свій, більше социялїстичний: Подібно як зелїзницї і почти най викупить держава ще всї банки, в котрих задовжені паньскі і хлопскі землї а з тих банків утворив би ся один великий банк, котрий би був єдиним властителем всїх ґрунтів і платив осївшим на ріли хлїборобам яко урядникам місячні пенсиї. За сей проєкт дістав Вітик із сторони львівских социялїстів грімкі оплески, та не подобала ся анї рада д-ра Франка нї Вітика селянам, в імени котрих промовив Сандуляк і назвав їх непрактичними. Після єго думки лучше оставити більші земельні посїлости самим собі, поки цїлком не збанкротують а тодї буде пора їх викупляти. Красше-б було подумати над тим, щоби пан не визискував робучих людий а не платити ще за него довги. (В виду принятя сеї резолюциї др. Франко і Вітик відкликали свої проєкти.) Остаточно з'їзд приняв предложене д-ра Даниловича: „З'їзд рішає в справі викупна земель поучувати

Були се мої добрі знакомі, недавно ще парохіяни з Mt. Carmel Pa. Два місяцї тому, як їх трох зайшло ту — і зараз осїли на фармі, тай почали господарити. Вишколені в Сполучених Державах, уміють анґлїйску мову, а що найважнїйше — навчили ся працювати, сильно працювати, тому й радили собі знаменито.

Гроші зложили до спільної каси і завели спілкову господарку. Анї одного кроку не зробили даремно, анї одного палика не вбили в землю непотрібно. Галичани і Буковинцї ставлять тимчасові колиби, копаючи яму в земли, а дах і стїни викладають дернями. Побудоване такої колиби вимагає кілька день часу. Проворні Лемки найшли лекший і дешевший спосіб. З сїна стїни, з сїна дах — і практичнїйше і здоровше.

До пізної ночи балакали ми про се і про те. Пахуче сїно заколисало мене до сну і я пробудив ся аж десь коло 10 год. рано. Наймолодший з фармерів, Роман, чекав при кухни і доглядав молока, щоб не збігло. Я випив на снїдане спорий горщок молока, стеріщив чверть бохонця хлїба, вхопив ручницю на плечі і пішов оглянути докладно фарму. Мої знакомі, Олекса і Ваньо косили сїно, як я коло полудня віднайшов їх на сїножати. Цїлу секцию взяли наші Лемки. Три фарми для себе, а одну замовили для свого доброго кума, котрий має прийти з весною.

Величезний то простір цїла секция. Займає простронн одну квадратову анґлїйску милю.

Десь до третої години сполудня лазив я по корчах і луках, тай не зблудивши завернув я на обід. На около кухнї посїдали ми на земли, кождий держав свій таріль на колїнах, а Ваньо наливав нам горячої затирки з молоком. Давно вже менї так затирка не смакувала, ще може тогди, як небіжка мамуня на вакациях варила. Ми жартували, сьміяли ся, а попоївши таразд, запрягли конї і поїхали дерево звозити на хату. Вечером вчасно поклали ся ми в будї, Роман оповідав байку, а я захріп таки зараз, не дочекавши ся кінця байки. —

Опять збудило мене полудневе сонце. Фармери громадили тої днини сїно, а я всїв на коня і поїхав на північ відвідати наших Буковинців.

Они мешкали на десятій секциї, на другім вже товншипі. Не так то близько з 34. секциї на 10-ту, всего три милї анґлїйскі. Їду я поволи болонями, вїзджаю в лїсок, перебираю ся корчами, а мій кінь щось форкає, щурить ухами. — Я ще не встиг звернути ся в сторону, звідки кінь пронюховав ворога, а вже злетїв я з коня на землю. Кониско нечайно скочив в бік і скинув з себе такого їздця, як я. Встав я, оглядаю ся за конем, а о пять кроків від мене величезний медвідь дивить ся цїкаво на мене. Коли я дохопив коня, коли всїв на него і яким способом, годї нинї собі пригадати. Я очуняв ся аж перед хатиною нашого Буковинця. —

Відхотїло ся менї вакаций. На другий день сполудня вибрав ся я до Йорктон, всїв на зелїзницю і поїхав до Winnipeg.

На другий рік треба буде поїхати на вакациї до Карльсбаду, або до Кісельки, а не товчи ся по лїсах і перестрашувати медведї.

Winnipeg, 8. вересня 1897.

нарід, аґітовати в тім напрямі і популяризувати се питанє в брошюрах та ґазетах. Поручає ся радикальним послам в раді державній ставити в тім згляді відповідні внесеня“.

(Конець буде).

НОВИНКИ.

Чернівці, дня 28. вересня 1897.

Стан здоровля Є. Ем. кардинала Сильвестра Сембратовича поправив ся вже остілько, що лікарі позволили єму вставати з ліжка.

Черновецка рада міска відбуде сегодня вечером засїданє, на котрім буде обговорювати ся справу науки краєвих мов у міских школах народних. Вправдї дискусия над сею справою розпочала ся вже попередного засїданя, але задля здекомплєтованя треба було засїданє закінчити. Ми на сегоднїшну дискусию дуже цікаві і не залишимо донести нашим читателям про неї.

З ради державної. Трете засїданє ради державної, котре відбуло ся в суботу вечером, було досить спокійне. Парлямент був під вражінєм поєдинку ґр. Баденїого з пос. Вольфом. На порядку дневнім стояли передовсїм вибори до делеґаций і перечитанє внесень з нагоди елементарних нещасть. При виборах до делеґаций вибрано з галицких Русинів пос. Барвіньского. З Буковини вибрано членом делеґаций пос. Лупула, а заступником пос. Винницкого. Про той вибір доносять Buk. Nachrichten з Відня таке: „Позаяк всякі стараня, аби з волоскими послами до ради державної можна іти разом, хоч би в економічних справах, або що найменьше в таких справах нарадити ся спільно, — остали безуспішними, постановили посли Тіттінґер, Штравхер, Роиман і Стефанович вибрати сего послїдного членом делеґаций. Волохи поставили кандидатом Лупула. Через се, що пос. Винницкий став на сторонї Волохів, побідив при виборі Лупул. Решта послів здержали ся від вибору. Послів Василька і Воляна нема у Відни. Членом делеґаций вибрано Лупула, заступником Винницкого“. Про пос. Воляна зачуваємо, що він має поїхати до Відня тогди, як будуть роздавати вже посольскі диєти.

Хто ширить польонїзацию на Буковинї? Тишком-нишком, без шуму і крику зачинають буковиньскі Поляки мати й свої здобутки. Ми їм того зовсїм не завидували би, коби не та прикра обставина, що то дїє ся коштом Русинів. На доказ наших слів наводимо найновійший факт: при головній дорозї з Неполоківців до Оришівців, кіцманьского повіту, находять ся таблиці, на котрих читаємо по польски, що та дорога веде „do Orszowiec,“ а дальше, що то „gmina Orszowce.“ Мимоволї спитаєм ся, де ти? чи в богоспасаємій Галичинї? чи може в Польщи? Нї, то кіцманьский, чисто руский повіт, де старостою є. п. Mieczysław Zachar... Ми не хочемо вірити, щоби п. староста казав в чисто р у с к і й громадї поставити польскі таблиці, але нас дивує, чому начальник громади з таким зрозумінєм інтересів — лише певно, що не краєвих — постарав ся о такі таблиці. А ще більше нас дивує, чому православний парох в Оршівцях о. Мартинович, котрого наші „консерватисти“-москвофіли зачисляють до своїх маститих „патріотовъ“, против тої польонїзациї не запротестував; — чи може ми сим нашим здивованєм кривдимо о. Мартиновича?...

Перша жертва. В недїлю зраня о 8-ій год. дістав ся 86-лїтний старець Альберт Воденав, що перебував у домі уломних, під колеса електричного трамваю. Хоч прикликано лїкаря сейчас, то се вже нїчо не помогло і Воденав по штирогодинних муках помер. Ще не сконстатовано, хто винен в сїм випадку; однак се треба сказати, що електричний трамвай повинен трохи помалїйше їхати, хочби й коло публичного города.

Сьмішне. В послїднім числї „Buk. pädag. Blätter“ з дня 25-го с. м. находимо на стор. 287 конкурс вижницкої ради шкільної повітової на посаду учителя в Устю-Путилові. Конкурс підписав за предсїдателя повітової ради шк. п. Salati! Нам не лучало ся почути таке імя якогось буковиньского урядника; є в нас Нїмцї, Волохи, Русини, Поляки і жиди урядниками, але нема жадного Італїянця. Що за чудо? Дивимо ся до календаря, читаємо імена вижницкого староства і находимо, що комісарем там є п. Патак. От і вся загадка. Комісар Патак підписав письмо конкурсове так, що складач друкарский перечитав єго не Patak, але Salati... Мусїв бути гарний підпис.

Рабунок в церкві. Невислїджені злочинцї виломали двері до православної церкви в Капукодрулуй, а розбивши малу скриночку, яка була прибита до іконостаса, забрали звідтам гроші і втїкли. В церкві найшли сокиру, котру злодії лишили на місци злочину. Підозрілого господаря Гаврила Падуру арештовано.

В чім жиди повинні нам бути прикладом. Сего року мають всї новобранцї ставити ся до служби дня 6-го жовтня, отже як раз в день жидівского судного дня. Се вразило жидів і їх старший рабін у Львові поспішив скоро зі скаргою до команданта корпусу фельмаршал-поручника Шуленбурґа, і на єго просьбу зарядив командант, що новобранцї жиди мають до служби зголосити ся 7-го жовтня. От як знають жиди шанувати своє сьвято! А у нас? В нас як дістане селянин завізванє до суду або староства хоч би в найбільше сьвято, він не відсилає того завізваня і не жалує ся на ту кривду, а таки йде в сьвято замісць до церкви — до суду. Ба, нам казали, що деякі селяни ходять просити до суду, аби комісия приїхала — пр. в цивільних справах — до села в сьвято, аби селянин не втратив годину роботи. Се кидає дуже погане сьвітло на релїґійність селян в тих селах і нам лише дивно, що пан-отцї не старають ся сему запобігти у відповідний спосіб. —Другий приклад: Вчера був жидівский новий рік і тому в Чернівцях позамикані— ц. к. трафіки. Тому, що головні трафіки дістали ся — се також характеристичне для наших відносин — в аренду жидам, і тому, що жиди за скупі, аби дати ся кимсь заступити, мають люди терпіти. Ми цікаві, чи справдї фінансова дирекция, взглядно інспекторат, на се зізволив, а коли так, то чому каже християнам навіть у Великодні сьвята тримати малі трафіки отворені? Де рівноправність? Ба, але жиди упоминають ся о своє право, а наш чоловік уступчивий до неможливости...

Пашпорти до Росиї. Wiener Ztg. оголошує комунїкат міністерства заграничних справ о важности пашпортів до Росиї і о потребі їх відновлюваня. Після арт. 203 і 301 росийского статута пашпортового установлена є важність консулярних потверджень (visa) на час шести місяців; в протягу того часу прислугує подорожному право переїзджати кілька разів границю на підставі того самого „віза.“ По шести місяцях треба пашпорт предложити росийскому консулятови до потвердженя. При кождоразовім „візованю“ платить ся 3 зр. яко такса, однак не вільно платити такси за довший як 6-місячний протяг часу, н. пр. 18 зр. на три роки (бо так довго тревае важність пашпору).

Ювилейна вистава у Відни 1898 р. В недїлю відбуло ся засїданє центрального комітету буковиньского відділу для тої господарскої вистави і вибрано специяльні комітети: для лїсництва і польованя — бар. Мустацца, радник Круттер і радник Шперльбавер; для рільництва — дїдич Ферро, інспектор Трінкс і інспектор Кандлер; для шкільництва і господарских експериментів — директор Баєр, проф. Кольбенгаєр і проф. др. Вендер; для статистики — радник краю Захар, інспектор Трінкс і Ферро; а для риболовства директор Ульман. Як з дотеперішних приготовлень можна вносити то Буковина буде на ювилейній виставі гідно заступлена.

Про Київ, єго історичну минувшину і теперішний вигляд та про житє в нїм, говорив минувшої недїлї проф. Стоцкий численно зібраним гостям в Народнім Домі, а Маковей відчитав також деякі свої вражіня з дороги. Види Київа помагали гостям зрозуміти те, що оповідало ся. Нїхто з москвофілів на тих відчитах не був, а шкода, бо був би міг розповісти своїм „одномишленникам,“ що там нїчого не говорило ся о війнї против Росиї за Україну, а тілько розповіло ся все згідно з правдою. А проте „Галичанинъ“ от що написав з нагоди сих відчитів: „Смаль-Стоцкий і Маковей, що стоять на чолї буковиньских так званих правительственних рутенів і нївечать уже довгі лїта галицких і буковиньских москвофілів, а навіть намагають ся виповісти Росиї війну (!) і відобрати їй Малоросию, були сего лїта в Київі і вчера вечером оповідали вражіня із своєї подорожи черновецким однодумцям, скликаним в комнати місцевого Народного Дому. Які вражіня вивезли ті пани з Київа і о скілько згідно з правдою розповіли они їх своїм однодумцям, м и н е з н а є м о, однак здає ся, що підчас свого побуту в стїнах „матери городів руских“ оба ті пани могли розчарувати ся, бо для своєї „завзятости“ против „Москалів“ они певно не найшли там богато прихильників, а як і найшли кого-небудь, то певно без прикмет доносчика, котрими то прикметами черновецкі новокурсники відзначали ся і відзначають ся.“

Вже, що правда, у Київі Стоцкий і Маковей не найшли доносчиків, але за те, як їхали до Київа, то москвофільскі „Буковинскі Вѣдомости“ виставили їм свій extra-пашпорт в ґазетї, котрим доконче упоминали ся в київскої поліциї, аби їх хоч на короткий час замкнула. Але, що знову є правда, київська поліция мудра своїм розумом, а не позичаним від Маркова та Крушиньского, і на стараня Стоцкого і Маковея, відорвати Україну від Росиї, дивить ся не так траґічно, як они. Бо то треба бути дитиною, аби в таку нісенїтницю повірити. За те в Київі Стоцкий і Маковей від к о р і н н и х Р о с и я н дізнали ся, який їх погляд на наших москвофілів. Їх погляд такий, що то „сволочь и мошенники,“ чорт знає що зробили з росийскої мови, котру лише на сьміх виставляють, зробивши з неї якийсь нечуваний жарґон, — і що без такої „сволочи“ і так велика Росия обійде ся. Здїдно з правдою, подаємо се до відомости „Галичанинови.“

Що кому подобає ся? В „Бук. Вѣдомостяхъ“ Яків Богдан описує свою подорож до Київа. Дуже єму там все сподобало ся, але найбільше єму заімпонувало ъ, завбільшки хлопа, на вивісках. І се велике ъ так єго осліпило, що він в описї подав таку свою ідіотичну замітку: „Гей, гей! погадал я собі вспімнувши на нашу Буковину, яке то шахрайство ширят у нас такі фонетичні „Буковини,“ плетучи нам смалені дуби про Україну і притворяючись, що они якісь „українцї.“ Все то шахрайство і всї ті так зов. „українцї“ наші суть простими продажними зрадниками, котрі ведут нашу австрийску Русь на погибель по дорозї неправди і лжи. А коли я смотрил на вивіски (всї они самі рускі) а видїл на них золоті „ъ“ і „ы“ завбільшки за доброго хлопа, то погадал я соб: вот вам, що варта фонетика! Стоцкий зовет себе „українцем,“ і жалует каплї чернила на руске „ъ“ і „ы,“ а тут на правдивій Українї золота не жалуют на ті буквы, величини такой як люди. І який-же „українець“ сей пан Стоцкий? Хиба польский, нїмецкий, но певно не руский!“ Яків Богдан повинен був у Київі в Лаврі ще дати собі прочитати евангеліє на голові, бо она в него дуже а дуже слаба.

Памятайте на Народний Дім

в Чернівцях!

Поручаємо

Новозаложену руску торговлю

ІГНАТІЯ ВЛАСЮКА

в Чернівцях, улиця паньска ч. 35.

У **Власюка** дістанете всї товари, які потребує Ваш дім: житну, пшеничну і кукурудзяну муку, риж, крупи, хлїб, булки і дріждж. Цукор, каву і чай. **До церкви сьвічи, великі і малі; віск і кадило.** — Дістанете крохмаль, мило і фарбку. Перець, гвоздики, цинамон, имбір, шафран і бобки. Оселедцї, москалї, оливу і оцет. Вино, горівку і рум. Чоколяду, цукорки, медівники і проче і пр.

У Власюка є **комната до снїдань**, сьвіжі і здорові перекуски і не фальшовані напитки.

Маємо надію, що всї Русини що купують у Чернівцях товар не підуть більше нї до жида нї до нїмця лиш до Русина Власюка. Свій свому повинен помагати.

Як не хочете, щоби Вас обшахрували на цїнї, вазї і товарі, як хочете добре і дешево купити, ідїть до Торговлї **Ігнатія Власюка!**

LINIMENT. CAPSICI COMP.

aus Richters Apotheke in Prag.

Beim Einkauf dieser anerkannt vorzüglichen, schmerzstillenden Einreibung, die in allen Apotheken vorrätig ist, sehe man stets nach der Marke: „Anker“.

„Днїстер“

товариство взаїмних обезпечень

у Львові в домі „Просьвіти“ Ринок 10.

перше і одиноке руске товариство асекурацийне, обезпечає будинки, скот, господарскі знаряди, збіже в зернї і соломі, сїно в стогах і будинках против шкід огневих за можливо найнизшою оплатою.

Днїстер розпочав пятий рік своєї діяльности. Фонди „Днїстра“ після заключень рахункових з днем 31го- грудня 1896 виносять: фонд основний 50.000 зр., фонд резервовий 54731 зр. 40 кр., резерва премій 34737 зр. 03 кр., разом 139468 зр. 07 кр.

Шкоди лїквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарі. В 4-х лїтах виплатив „Днїстер“ 1176 відшкодовань в сумі **309.147 зр. 69 кр.**

На житє можна обезпечати ся **через „Днїстер“**, після **всїх можливих** комбінаций **в товаристві взаїмних обезпечень в Кракові**, котре дає як найкористнїйші услівя і видає полїси і квіти в рускім язицї.

Зголошеня о удїлене **аґенциї** в місцевостях, де „Днїстер“ не є заступлений, приймають ся.

„РУСКА БЕСЇДА“

в Чернівцях

улиця Петровича ч. 2.

має на складї отсї свої виданя:

„ІЛЮСТРОВАНА БІБЛЇОТЕКА“

для молодїжи, міщан і селян з року 1886, 1887, 1888, 1890, 1891, 1892 і 1894 по **1 зр.** за річник, а всї 7 разом **6 зр.**

„Слова правди і науки“

з поезий Тараса Шевченка. Цїна 10 кр.

„25 повісток для чемних дїточок.“

32 сторін. Цїна 10 кр.

„ПРОСКУРКА“

Даруночок для руских дїточок. Ю. Федьковича 10 кр.

„ЧУМА ГОРІЛЧАНА,“

сумна істория, для перестороги і науки. 80 сторін за 20 кр

Образки з природи.

Цїна 5 кр.

На почтову пересилку треба додати по 5 кр. за річник „Бібліотеки,“ а по 2 кр. за кожду поодиноку книжочку.

НОВА ФІРМА **РІТБЕРҐ і ШЕНБАВМ** В ЧЕРНІВЦЯХ,

ГОЛОВНА УЛИЦЯ ЧИСЛО 10.

Великий вибір товарів з альпаки і хіньского срібла з Берндорфера фабрики металевих товарів.

Одинокий склад і продаж правдивих російских кальошів і черевиків до снїгу.

Кальоші

легкі, 75 ґрамів.

для мужчин	1·90
„ панв	1·65

Високі і низькі

КАЛЬОШІ,

з заду витяті для пп. офіцирів.

Великий вибір **ЧЕРЕВИКІВ до СНІГУ**

для мужчин і женщин, дївчат і хлопцїв.

Найновійші

черевики для ґімнастики з ґуми.

а 1·10

Кальоші для дїтий, навіть однолїтних.

10% рабату!!

даємо лише ми від цїн за **білє** др-а Єґера після цїнника.

Великий склад КОЛДЕР до подорожи

почавши від 1·58 зр.

ЧЕРЕВИКИ

для мужчин, шкіряні, з ґумою,	2·50 зр.	— 6·— зр.
„ хлопцїв „ „	2·50 „	
„ дам, „ „	2·50 „	— 5·— „
„ „ до шнурованя	2·35 „	— 6·— „
„ „ до защіплюваня	3·98 „	— 7·— „
„ „ лякерки, мешти з шпанґою	1·75 „	— 2·10 „
„ „ з козлячої шкіри, мешти	1·35 „	— 1·55 „
„ дївчат, шкіряні, т. зв. Bergsteiger	1·85 „	— 3.— „
„ дїтий „ „ „	1·10 „	— 2·10 „
„ хлопцїв, ЧОБІТКИ	3·— „	— 4·25 „

Великий вибір **ЧЕРЕВИКІВ** до ґімнастикованя!

Найновійші Краватки

вузли, маши, Леваліеля до вязаня,

від 20 кр., 40 кр., 50 кр., до 98 кр.

Рукавиці Glacè,

з оленя шкіри, з шведского шовку, з ниток найлїпших фабрик.

ВЕЛИКИЙ **СКЛАД**

правдивих **ШНУРІВОК** з фішбінами.

Одинокий склад **ЦИЛЇНДРІВ і кляків,** з фабр. Месмера і Сп.

Одинокий склад з фабрики І. ГІКЛЯ і Синів в **Найтішайни**

КАПЕЛЮХІВ

для мужчин, тверді, чорної і иньшої барви, почавши від 1·18 зр.,
для мужч., тирольскі від 1·18—2·28
„ хлопцїв тироль. від 0·78—1·18
„ дїтий капелюшки моряків боброві в ріжних барвах, від 1·98.

ПАРАСОЛЇ

з зелїзними ручками

з чистого шовку від	3·—	— 6·—.
на-пів зі „ „	1·38	— 1·98.
з чистої вовни „	1·58	— 2·18.
на-пів з вовни „	0·98	— 1·58.
з анґлїйскими дерев ляними ручками від	0·75	— 1·90.

ВЕЛИКИЙ ВИБІР **ПАРАСОЛЇВ** полотняних.

НАЙНОВІЙШІ АНҐЛЇЙСКІ **ПАЛИЧКИ.**

Величезний вибір БІЛЯ

для мужчин, гладке від	1·10	поч.
„ „ з фалдами „	1·38	„
„ „ гафтоване „	1·58	„

КАЛЇСОНИ

з найлїпшого Gradl-полотна, францускoво крою від 0·98 поч.

Корсетки для мужчин, гладкі, гафтовані, білі і в иньших барвах, від 0·18 зр. поч.

Льняні хусточки в модних барвах,

12 штук від 0·80 — 1·10.

ПОНЧОХИ

від 1·50 — 3·—.

КОВНЇРИ і МАНШЕТИ

Маншети, І. сорти, почвірні, 6 штук 1·80.
Маншети, II. сорти, почвірні, 6 штук 1·50.
Ковнїри І. сорти, почвірні, 6 штук 1·05.
Ковнїри II. сорти, почвірні, 6 штук 0·90.

Ковнїри для хлопцїв 6 штук 0·80.

Видає товариство **„Руска Рада“** в Чернівцях. За редакцию відповідає **Осип Маковей.**

З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Хромовского.

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA KUL